

ВПЛИВ СИСТЕМИ ЗБАЛАНСОВАНИХ ПОКАЗНИКІВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Кошик О.М., студентка гр.5431

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Україна, Миколаїв

Анотація. В доповіді запропоновано механізм функціонування підприємства, з елементами розробки системи збалансованих показників та використання інформаційної системи упрівління менеджменту.

Ключові слова: система збалансованих показників, операційний менеджмент, операційна система, економіка, потенціал підприємств,

Вступна частина. Операційний менеджмент відноситься до однієї з базових функцій будь-якого підприємства. Операційний менеджмент має забезпечувати ефективне і раціональне ведення продуктивної виробничої діяльності. Кожне підприємство виконує свої операційні функції, тобто здійснює діяльність з виробництва продукції або надання послуг, які потребують суб'єкти зовнішнього середовища. Основою його діяльності є операційна система, яка вимагає відповідного управління, підготовки менеджерів, переважні компетенції яких ґрунтуються на аналітичному мисленні та здібностях, можливостях і вмінні сприймати та оцінювати переваги нових технологій, застосовувати широке коло знань у галузі аналізу, організації виробництва, системотехніки, технології, поведінкових і соціальних наук. Якщо операційна функція буде виконуватись не ефективно, тоді й все підприємство в цілому не зможе досягти успіху. Саме тому неможливо переоцінити актуальність даної теми.

Ціль цієї роботи полягає у дослідженні напрямів розвитку операційної системи підприємств.

Основна частина. Про вплив системи збалансованих показників на ефективність підприємства. Що дають збалансовані показники? - це механізм розвитку підприємства. Щоб підійти до аналізу організаційної структури та бізнесів процесів підприємства необхідно :

1. Потрібно провести аналіз підприємства і оцінити всі бізнес процеси;
2. Побудувати фінансову структуру підприємства, яке дозволить згрупувати центр фінансової відповідальності;
3. Побудувати систему бюджетного підприємства;
4. Розробити систему збалансованих показників. Що вона дає для господарської діяльності підприємства? Розроблена професорами Гарвардського університету Робертом Капланом та Дейвидом Нортоном [12] *Збалансована система показників* (ЗСП) є найбільш ефективною та широко використовуваною в усьому світі комерційними, державними, промисловими та некомерційними компаніями концепцією реалізації стратегії компанії.

Збалансована система показників – це система стратегічного управління організацією на основі вимірювання та оцінки її ефективності за набором показників, підібраним так, щоб врахувати всі істотні (з погляду стратегії) аспекти її діяльності (фінансові, виробничі, маркетингові тощо) [1, 12]. Збалансована система показників перетворює місію та загальну стратегію організації у систему взаємопов'язаних цілей та показників, оскільки, на думку розробників системи, управління – це, по суті, переведення стратегії в цілі, які можуть бути вимірними.

При використанні збалансованої системи показників стратегія розглядається за чотирма аспектами [12]:

- фінанси;
- відносини з клієнтами;
- організація внутрішніх бізнес-процесів;
- навчання та розвиток.

Кожен з аспектів повинен містити інформацію про:

- цілі, яких прагне досягти організація;
- показники, за допомогою яких можна виміряти успішність досягнення цілей;
- цільові значення показників, які свідчать про досягнення поставленої цілі;
- стратегічні ініціативи – комплекс заходів, спрямованих на ліквідацію так званого

"розриву" між фактичними значеннями показників та їх цільовими значеннями. Кожна стратегічна ініціатива повинна бути забезпечена достатньою кількістю ресурсів: людських, фінансових, технічних. Стратегічні ініціативи повинні бути визначені для кожного показника та сприяти досягненню цільового значення показника. На думку розробників збалансованої системи показників, ініціативи породжують результат, відповідно, реалізація стратегії здійснюється реалізацією ініціатив.

Отже, збалансована система показників допомагає організаціям вирішити дві ключові проблеми: ефективно оцінювати результати діяльності організації та реалізовувати стратегію.

Збалансована система показників дає можливість пов'язати довгострокові стратегічні цілі з короткостроковою діяльністю за допомогою чотирьох процесів:

1. уточнення бачення та переведення його у стратегію – допомагають менеджерам дійти згоди у питаннях бачення організації та її стратегії, за допомогою переведення складних тверджень у операційні терміни, які можуть спрямовувати діяльність виконавців на нижчому рівні;

2. комунікація і зв'язок – дають змогу менеджерам довести стратегію до всіх рівнів організації (від вищого до нижчого) та пов'язати її з цілями підрозділів та індивідуальними цілями працівників;

3. планування та постановка цілей – дають змогу компаніям інтегрувати бізнес та фінансові плани;

4. стратегічний зворотний зв'язок та навчання – дають компаніям можливість для так званого стратегічного навчання. Зворотний зв'язок та процеси контролю, які зазвичай існують на підприємствах, фокусуються або на компанії, її підрозділах або на окремих працівниках та відповідають передбаченим у бюджеті фінансовим цілям. Зі збалансованою системою показників у центрі управлінської системи організації компанія може здійснювати моніторинг короткотермінових результатів у трьох додаткових перспективах – відносінах з клієнтами, внутрішніх бізнес-процесах, навчанні та розвитку- та оцінити стратегію у світлі нещодавньої діяльності.

Перевагами Збалансованої системи показників є [12]:

- 1.глибоке розуміння бізнесу у всіх взаємозв'язках внутрішніх та зовнішніх процесів;
- 2.стратегічна спрямованість бізнес-активності всіх підрозділів та співробітників;
- 3.збільшення темпів досягнення стратегічних цілей;
- 4.цілеспрямований зосереджений розподіл всіх ресурсів;
- 5.оцінка ефективності управлінських рішень в межах стратегії компанії;
- 6.розуміння співробітниками стратегічних цілей компанії та своїх персональних завдань;
- 7.покращення взаємодії співробітників та підрозділів;
- 8.отримання ключової бізнес-інформації в узагальненому систематизованому вигляді, доступному для розуміння;
- 9.персональна відповідальність керівного складу та рядових співробітників за виконання закріплених за ними показників;
- 10.підвищення мотивації співробітників за рахунок чіткості персональних цілей та завдань.

Використання збалансованої системи показників у системі стратегічного управління на підприємстві дасть можливість підвищити ефективність стратегічного управління на всіх його етапах: починаючи від здійснення стратегічного аналізу, розробки стратегії, реалізації стратегії та закінчуючи здійсненням стратегічного контролю.

Висновки. Операційна система є основою будь-якого підприємства. Від того, як побудована і як працює ця система, залежить успіх компанії. Звичайно, як і будь-яка система,

ОС потребує постійного контролю, розвитку та покращення. І будь-яку організацію розглядають як відкриту систему, що постійно взаємодіє із зовнішнім середовищем. Вона складається із взаємозалежних підсистем, які перебувають одна з одною в організаційних відносинах.

Для нормального функціонування підприємства необхідна збалансована система підприємства, що дозволить своєчасний моніторинг, і від того результату, що буде отримано, при відхиленнях, це допоможе прийняти потрібне, своєчасне управлінське рішення.

Використання збалансованої системи показників у системі стратегічного управління на підприємстві дасть можливість підвищити ефективність стратегічного управління на всіх його етапах: починаючи від здійснення стратегічного аналізу, розробки стратегії, реалізації стратегії та закінчуючи здійсненням стратегічного контролю.

REFERENCES

- [1] Бабяк Н.Д. Збалансована система показників в оцінці ефективності управління витратами підприємства / Н.Д. Бабяк, А.Г. Паскалова // Інноваційна економіка. – 2015.
- [2] Запорожец И. М. Бюджетирование в системе управления судостроительным предприятием / И. М. Запорожец // Економіст. – 2010. – № 7. – С. 46-47.
- [3] Менеджмент організацій [Текст] : навч. посіб. / В. І. Гуменник, Ю. С. Копчак, О. С. Кондур. - К. : Знання, 2012. - 504 с.
- [4] Система управління організацією. Технології управління організацією. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://studopedia.com.ua/1_373921_sistema-upravlinnya-organizatsiieyu-tehnologii-upravlinnya-organizatsiieyu.html
- [5] «МЕНЕДЖМЕНТ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/>
Архів «Славія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://web.archive.org/web/20061008090638/http://www.slavija.ua/>
- [7] Запорожец И. М. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни "Операційний менеджмент" / И. М. Запорожец. – Миколаїв : НУК, 2012. – 17 с.
- Запорожец И. М. Операційний менеджмент. Лекції. Навчальний посібник / И.М. Запорожец. – Миколаїв : НУК, 115 с.
- [8] Запорожец И. М. Операційний менеджмент. Практикум : навчальний посібник / И. М. Запорожец. – Миколаїв : НУК, 2012. – 84 с.
- [9] Величко В.В. Економіка підприємства : конспект лекцій. – Харків: ХНАМГ, 2004. - 114 с.
- [10] Соціальна відповідальність: навч. посібник / О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, Л.І. Чернобай, С.Б. Романишин, Н.О. Вацик. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2016. – 328 с.
- [11] Businessstudio. Проектирование организации [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.businessstudio.ru/>.
- [12] "Южная правда" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.up.mk.ua/mainpage/show_item/16472
- [13] Звіт про прибутки та збитки, його зміст і методика складання. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pidruchniki.com/19040323/buhgalterskiy-oblik-ta-audit/zvit-pro-priutki-zbitki-yogo-zm-ist-metodika-skladannya>.
- [16] Кужилова О., Переясловська О. «Проведение кабинетных исследований: SWOT-анализ как метод оценки положения компании на рынке»//Отдел маркетинга - №4, 2010.
- [17] Федулова Л.І., Менеджмент організації: Підручник - К.: Либідь, 2004. - 448 с.
- [18] Шершньова З.Є., Стратегічне управління: Підручник. -- 2-ге вид., перероб. і доп. -- К.: КНЕУ, 2004. -- 699 с.
- [19] Inna Irtysheva Marianna Stehnei, Olena Gurina Financial mechanism of the socio-oriented economic development of the Black Sea region Baltic Journal of Economic Studies Vol 4, No 4 (2018), p. 202-208.